

Antiviral treatment and liver-related complications in hepatitis delta

Wranke A, Calle Serrano B, Heidrich B, Kirschner J, Bremer B, Lechmann P, Hardtke S, Deterding K, Port K, Westphal M, Manns MP, Cornberg M, Wedemeyer H

Hepatology 2017;65:414-425

Η ηπατίτιδα δέλτα αποτελεί τη σοβαρότερη μορφή χρόνιας ιογενούς ηπατίτιδας. Η πεγκυλιωμένη ιντερφερόνη άλφα (pegylated interferon alfa, PEG-IFNα) είναι αποτελεσματική μόνο στο 25-30% των ασθενών και σχετίζεται με συχνές ανεπιθύμητες ενέργειες. Σκοπός της μελέτης ήταν η ανάλυση της μακροχρόνιας έκβασης ασθενών με ηπατίτιδα δέλτα σε σχέση με διαφορετικές στρατηγικές αντιικής θεραπείας.

Μελετήθηκαν αναδρομικά 136 anti-HDV (+) ασθενείς, οι οποίοι παρακολούθηθηκαν για τουλάχιστον 6 μήνες σε ένα κέντρο (μέση διάρκεια παρακολούθησης 5.2 έτη, εύρος 0.6-18.8). Κίρρωση προϋπήρχε από την πρώτη εκτίμηση σε 62 ασθενείς. 29% των ασθενών δεν έλαβαν καμία αντιική θεραπεία, 38% αντιμετωπίστηκαν με θεραπείες βασιζόμενες στην ιντερφερόνη-άλφα (IFNα) και 33% έλαβαν μόνο νουκλεοσ(τ)ιδικά ανάλογα (NA). Κλινικά καταληκτικά σημεία, οριζόμενα ως η ρήξη της αντιρρόπησης (ασκίτης, εγκεφαλοπάθεια, αιμορραγία κίρσων οισοφάγου), η ανάπτυξη ηπατοκυτταρικού καρκίνου, η ηπατική μεταμόσχευση και η θνητότητα σχετιζόμενη με το ηπατικό νόσημα, συνέβησαν σε 55 ασθενείς (40%). Οι ασθενείς που έλαβαν θεραπείες βασιζόμενες στην IFNα ανέπτυξαν καταληκτικά σημεία λιγότερα συχνά σε σχέση με αυτούς που έλαβαν NA (P=0.02, HR 4.0) ή αυτούς που δεν έλαβαν καθόλου θεραπεία (P=0.05, HR 2.2, 17%, 64% και 44%), το οποίο ήταν στατιστικά σημαντικό τόσο στην χ^2 όσο και στην Kaplan-Meier ανάλυση. Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη διάφορες κλινικές και ιολογικές παραμέτρους, η θεραπεία με IFNα συσχετίστηκε με καλύτερη πρόγνωση των ασθενών σε πολυπαραγοντική ανάλυση (P=0.04, OR 0.25, 95% CI 0.7-0.9). Η απώλεια του HDV RNA κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης ήταν πιο συχνή σε ασθενείς με έλαβαν αγωγή με IFNα και συσχετίστηκε ισχυρά με τη μικρότερη πιθανότητα εμφάνισης επιπλοκής σχετιζόμενης με το ήπαρ.

Συμπερασματικά, η θεραπεία που βασίζεται στην IFNα για την ηπατίτιδα δέλτα σχετίστηκε ανεξάρτητα με μικρότερη πιθανότητα κλινικής προόδου της νόσου. Η μακροχρόνια μη-ανιχνευσιμότητα του HDV RNA αποτελεί ένα έγκυρο υποστηρικτικό καταληκτικό σημείο στη θεραπεία της ηπατίτιδας δέλτα.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/hep.28876/full>

Νικόλαος Κ. Γατσέλης

Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας